

Działalność Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie badania wypadków przy pracy

Misja Państwowej Inspekcji Pracy

Skuteczne egzekwowanie przepisów prawa pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy, poprzez efektywne i ukierunkowane kontrole oraz działania prewencyjne, zmierzające do ograniczenia zagrożeń wypadkowych i poszanowania prawa pracy.

Kontrole PIP związane z badaniem wypadków

Cele kontroli:

- Zweryfikowanie przestrzegania przepisów, których nierespektowanie mogło mieć wpływ na zaistnienie danego zdarzenia wypadkowego.
- Sprawdzenie działań podjętych przez pracodawców, w szczególności kontrola stosowania środków zapobiegających podobnym wypadkom w przyszłości.
- Rozważenie konieczności zwiększenia składki wypadkowej.

ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy
(Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94; z późn. zm.)

Art. 234. § 1. W razie wypadku przy pracy pracodawca jest obowiązany podjąć niezbędne działania eliminujące lub ograniczające zagrożenie, zapewnić udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym i ustalenie w przewidzianym trybie okoliczności i przyczyn wypadku oraz zastosować odpowiednie środki zapobiegające podobnym wypadkom.

§ 2. Pracodawca jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwego okręgowego inspektora pracy i prokuratora o śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym wypadku przy pracy oraz o każdym innym wypadku, który wywołał wymienione skutki, mającym związek z pracą, jeżeli może być uznany za wypadek przy pracy.

§ 3. Pracodawca jest obowiązany prowadzić rejestr wypadków przy pracy.

§ 3¹. Pracodawca jest obowiązany przechowywać protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy wraz z pozostałą dokumentacją powypadkową przez 10 lat.

§ 4. Koszty związane z ustalaniem okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy ponosi pracodawca.

ustawa z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 199, poz. 1673 z późn. zm.).

Art. 3. 1. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

2. Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone w ust. 1, chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

3. Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego z danego tytułu podczas:

(...)

ustawa z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 199, poz. 1673 z późn. zm.).

Art.3.4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

5. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

6. Za zbiorowy wypadek przy pracy uważa się wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia uległy co najmniej dwie osoby.

KONFERENCJA PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY

WIZJA ZERO

Od świadomości do działania

Bo każdy wypadek to jeden za dużo: integracja działań instytucji, pracodawców i pracowników w drodze do Wizji ZERO

28.04.2026 r., godz. 9:00

Sala im. L. Bądkowskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego ul. Okopowa 21/27, Gdańsk

 PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY

 02 kwietnia 2026

Gdańska konferencja z cyklu „Wizja ZERO – od świadomości do działania”

Konferencja pod hasłem „Bo każdy wypadek to jeden za dużo: integracja działań instytucji, pracodawców i pracowników w drodze do Wizji ZERO”. Przyjdź i weź udział w rozmowie,...

[Więcej >](#)

Zgłaszanie zdarzeń wypadkowych

← ↻ <https://gdansk.pip.gov.pl/kontakt/uzyskaj-porade/zglos-wypadek> ⋮ ☆ ⚙ ☆ 👤 ⋮

Jesteś na stronie **Okręgowego Inspektoratu Pracy w Gdańsku** [Przejdź na stronę Państwowej Inspekcji Pracy](#) Wybierz inny inspektorat ▾

 PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY O nas Aktualności A+ / 0

[Dla pracodawców ▾](#) [Dla pracowników ▾](#) [Dla służb BHP ▾](#) [Multimedia ▾](#) [Nasza oferta ▾](#) [Wydarzenia](#) [Kontakt ▾](#) **Jak zgłosić wypadek**

[🏠](#) / [Kontakt](#) / [Uzyskaj poradę](#) / [Zgłoś wypadek](#)

Kontakt

[Dane adresowe](#) [Kontakt z mediami](#) [Mapa dojazdu](#) [Oddziały](#) [Uzyskaj poradę](#) [Jak złożyć skargę](#)

Zgłoś wypadek

 Drukuj PDF

Pamiętaj przed zgłoszeniem

Przed wysłaniem zgłoszenia upewnij się czy jesteś na stronie właściwego inspektoratu Pracy.

[Wybierz inny inspektorat](#)

ustawa z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. 2025.257 t.j. z dnia 28.02.2025).

Art. 21. 1. Świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy **wyłączną** przyczyną wypadków, o których mowa w art. 3, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

2. Świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują również ubezpieczonemu, który, będąc w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych, **przyczynił się w znacznym stopniu** do spowodowania wypadku.

3. Jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że ubezpieczony znajdował się w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych, płatnik składek kieruje ubezpieczonego na badanie niezbędne do ustalenia zawartości alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie. Ubezpieczony jest obowiązany poddać się temu badaniu. Odmowa poddania się badaniu lub inne zachowanie uniemożliwiające jego przeprowadzenie powoduje pozbawienie prawa do świadczeń, chyba że ubezpieczony udowodni, że miały miejsce przyczyny, które uniemożliwiły poddanie się temu badaniu.

4. Koszty badań, o których mowa w ust. 3, zwracane są kierującemu na te badania przez Zakład, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. W przypadkach określonych w ust. 2 koszty badań ponosi ubezpieczony.

ustawa z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. 2025.257 t.j. z dnia 28.02.2025).

Art. 36. [Podwyższenie wysokości składki]

1. Inspektor pracy może wystąpić do jednostki organizacyjnej Zakładu właściwej ze względu na siedzibę płatnika składek z wnioskiem o podwyższenie płatnikowi składek, u którego w czasie dwóch kolejnych kontroli stwierdzono rażące naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, o 100% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalanej na najbliższy rok składkowy.
2. Decyzję w sprawie podwyższenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, o której mowa w ust. 1, wydaje Zakład.

Dz.U.09.105.870

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 lipca 2009 r.

w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy

(Dz. U. z dnia 2 lipca 2009 r.)

Na podstawie art. 237 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania przy ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposób ich dokumentowania, a także zakres informacji zamieszczanych w rejestrze wypadków przy pracy;
- 2) skład zespołu powypadkowego.

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. NR 105, poz. 870)

- § 4. Okoliczności i przyczyny wypadku ustala powoływany przez pracodawcę zespół powypadkowy, w skład którego wchodzi pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz społeczny inspektor pracy.
- § 5. 1. U pracodawcy, który zgodnie z art. 237¹¹ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy nie ma obowiązku tworzenia służby bezpieczeństwa i higieny pracy, w skład zespołu powypadkowego zamiast pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy wchodzi pracodawca lub pracownik zatrudniony przy innej pracy, któremu pracodawca powierzył wykonywanie zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy, albo specjalista spoza zakładu pracy.
2. U pracodawcy, u którego nie działa społeczna inspekcja pracy, w skład zespołu powypadkowego zamiast społecznego inspektora pracy, jako członek zespołu, wchodzi **przedstawiciel pracowników** posiadający aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zgodnie z przepisami dotyczącymi szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. NR 105, poz. 870)

§ 7. 1. Niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o wypadku zespół powypadkowy jest obowiązany przystąpić do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, w szczególności:

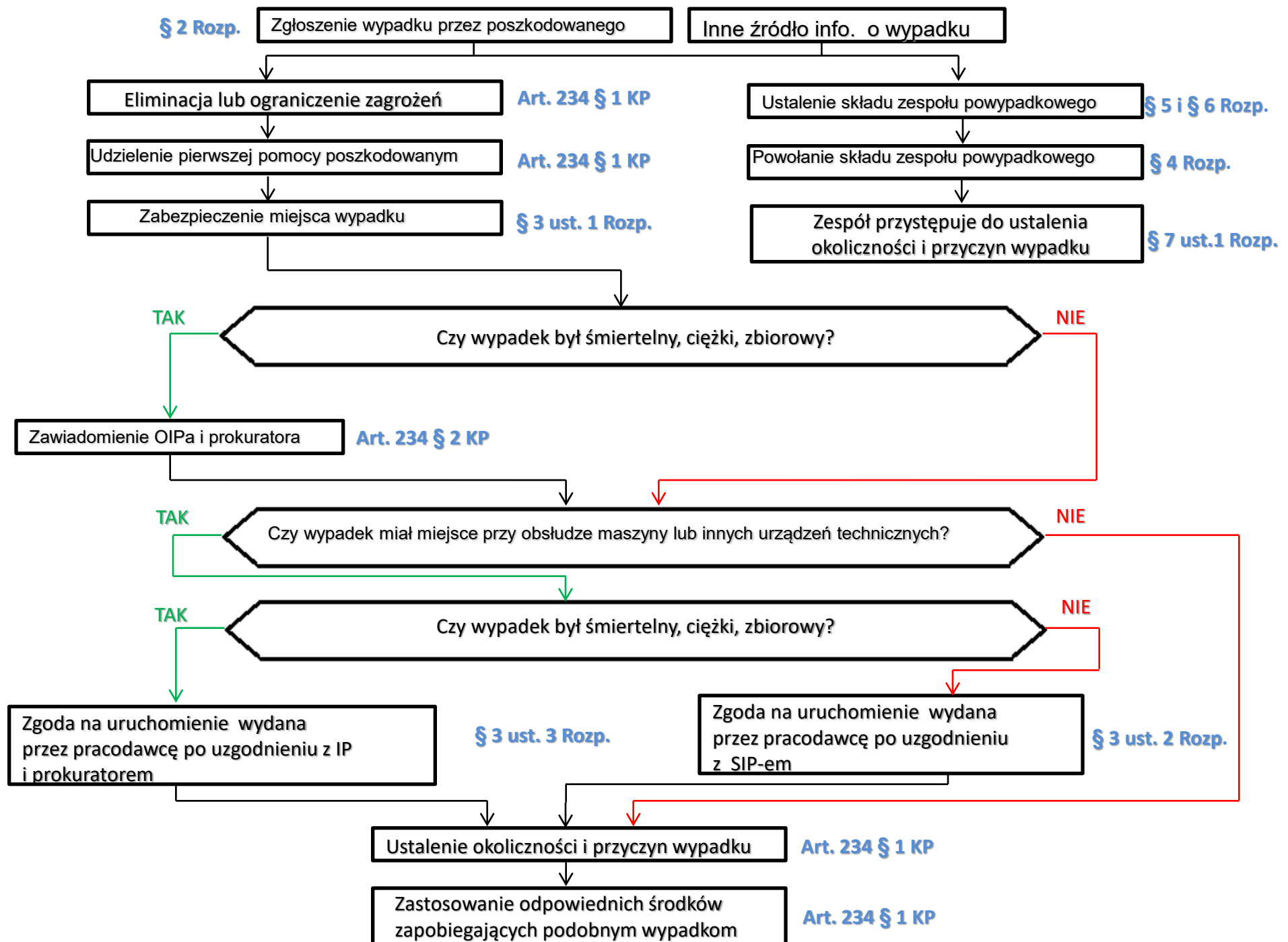
- 1) dokonać oględzin miejsca wypadku, stanu technicznego maszyn i innych urządzeń technicznych, stanu urządzeń ochronnych oraz zbadać warunki wykonywania pracy i inne okoliczności, które mogły mieć wpływ na powstanie wypadku;
- 2) jeżeli jest to konieczne, sporządzić szkic lub wykonać fotografię miejsca wypadku;
- 3) wysłuchać wyjaśnień poszkodowanego, jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala;
- 4) zebrać informacje dotyczące wypadku od świadków wypadku;
- 5) zasięgnąć opinii lekarza, a w razie potrzeby opinii innych specjalistów, w zakresie niezbędnym do oceny rodzaju i skutków wypadku;
- 6) zebrać inne dowody dotyczące wypadku;
- 7) dokonać prawnej kwalifikacji wypadku zgodnie z art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej "ustawą";
- 8) określić środki profilaktyczne oraz wnioski, w szczególności wynikające z oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy, na którym wystąpił wypadek.

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. NR 105, poz. 870)

§ 7 ust.2 Zespół powypadkowy jest obowiązany wykorzystać materiały zebrane przez organy prowadzące śledztwo lub dochodzenie, jeżeli materiały te zostaną mu udostępnione.

(...)

§ 15. Protokół powypadkowy dotyczący wypadków śmiertelnych, ciężkich i zbiorowych, zawierający ustalenia naruszające uprawnienia pracownika albo nieprawidłowe wnioski profilaktyczne, może być zwrócony pracodawcy przez właściwego inspektora pracy, z uzasadnionym wnioskiem o ponowne ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku. Przepis § 13 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

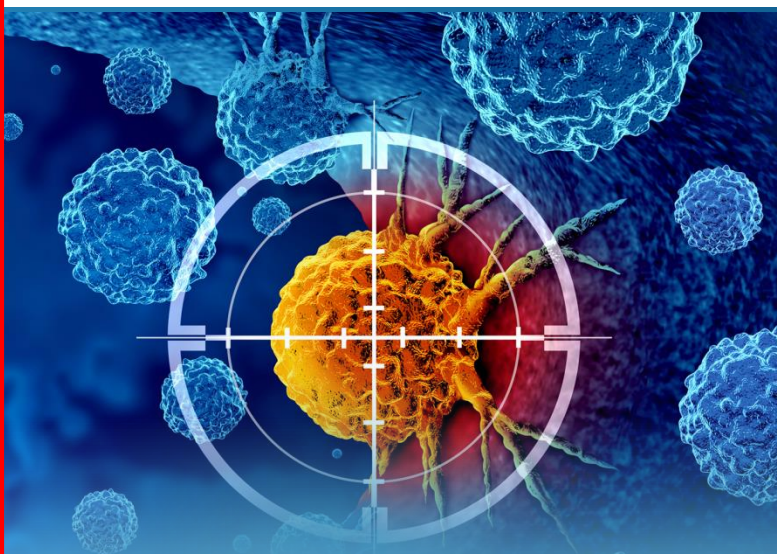
Strategiczne obszary poprawy warunków pracy na lata 2025 - 2027

Strategia 1

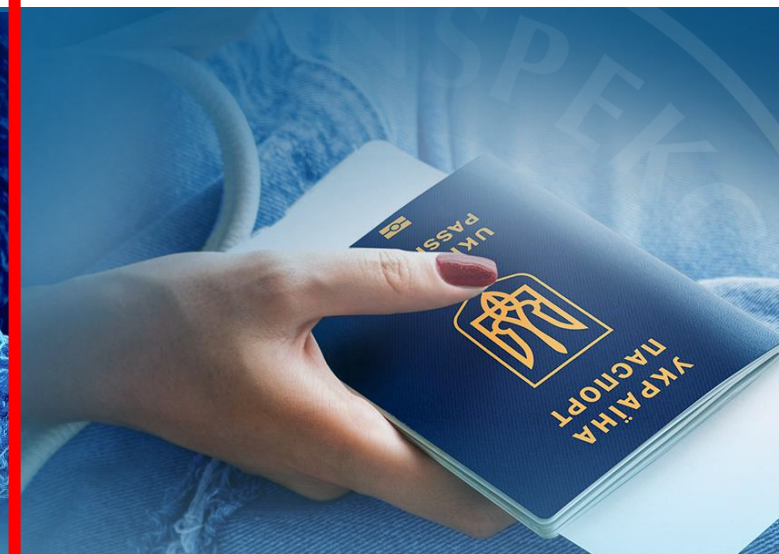
Zapobieganie wypadkom
WIZJA ZERO

Strategia 2

Ograniczenie zagrożeń
CMR

Strategia 3

CUDZOZIEMCY
– podmioty i inwestycje pod
szczególnym nadzorem

Zadania prewencyjno-promocyjne

Konkursy Państwowej Inspekcji Pracy

„Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej”

Konkurs wiedzy o prawie pracy dla uczniów szkół ponadpodstawowych „Poznaj swoje prawa w pracy”

„Najaktywniejszy społeczny inspektor pracy”

„Służba BHP – Najlepszy Doradca Pracodawcy”

„Buduj bezpiecznie”

„Bezpiecznie od startu”

„Bezpieczne gospodarstwo rolne”

Konkurs plastyczny „Bezpiecznie na wsi”

Zadania prewencyjno-promocyjne

- Prewencja zagrożeń psychospołecznych w środowisku pracy
- Program „Cudzoziemcy w granicach prawa pracy”
- Program prewencyjny „Zdobądź Dyplom PIP”
- Program informacyjno-edukacyjny „Budowa. Stop wypadkom!”
- Program edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa”

Zadania prewencyjno-promocyjne

- Kampania informacyjna „Bezpieczni na etacie”
- Zmiany w ustalaniu stażu pracy - kampania informacyjna
- Zatrudnianie osób niepełnosprawnych - działania edukacyjne
- Działania w rolnictwie indywidualnym pod hasłem „**Szanuj życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym**”

Sekcja Prewencja i Promocji
Okręgowy Inspektorat Pracy w Gdańsku
promocja@gdansk.pip.gov.pl
tel. 500 781 977

Dziękuję za uwagę

Paweł Grabowski
Zastępca Okręgowego Inspektora Pracy w Gdańsku
ds. nadzoru